

OPMERKELIJKE TREK VAN KLUTEN RECURVIROSTRA AVOSETTA LANGS DE HOLLANDSE KUST OP 27 MAART 1989.

REMARKABLE NUMBERS OF AVOCETS MIGRATING ALONG THE MAINLAND COAST OF HOLLAND ON 27 MARCH 1989.

Iedere zeetreksteller maakt van die dagen mee die hem/haar lang zullen heugen. Zo'n dag was 27 maart 1989, vanwege de ongekend sterke trek van Kluten Recurvirostra avosetta. Direct bij aankomst op de telpost Egmond aan Zee (NH), om 07:30 MET, werden flinke groepen hoog overvliegende vogels opgemerkt. Daaronder bevond zich een groep van niet minder dan 100 Kluten. Voordat de telling daadwerkelijk een aanvang had kunnen nemen, waren al 170 Kluten de telpost gepasseerd. Na één uur waarnemen bedroeg het totaal maar liefst 1.115 exemplaren; een nieuw uurrecord in de historie van de Club van Zeetrekwaarnemers. Ook daarna trokken nog wel enkele groepen Kluten langs, maar dat eerste uurtotaal werd niet meer benaderd. Ook op andere telposten, vooral aan de Noordhollandse kust, werden deze dag opmerkelijke aantallen Kluten opgemerkt. Zo werden op Scheveningen (ZH) 111 Kluten noordwaarts vliegend gezien in 2 uren (07:30-09:30 MET), bij Bergen aan Zee (NH) 759 in 4 uren (08:10-12:10 MET), langs Camperduin tenminste 664 in 3 uren¹ (07:25-10:25 MET), bij Petten 502 in 18 minuten (08:10-08:28 MET; Costers 1989) en bij Huisduinen 245 in 1 uur (08:15-09:15 MET). Bij Egmond aan Zee bedroeg het totaal uiteindelijk 1.237 N en 13 ter plaatse in 3 uren (07:30-10:30 MET).

Hoeveel Kluten er in totaal langs de Hollandse kust zijn gevlogen op deze dag is niet eenvoudig na te gaan, ook al omdat de vogels regelmatig erg hoog overvlogen, maar het gaat minimaal om 1.300 exemplaren. Tot dusverre was 270 het grootste aantal dat ooit op een dag werd waargenomen in de tachtiger jaren (24 maart 1985, Hondsbosscse Zeewering; CvZ 1981-88). Voor de jaren 1974-79 wordt 162 als hoogste uurtotaal gegeven (08 maart 1979, Noordwijk; Camphuysen & Van Dijk 1983). Het is duidelijk dat de waargenomen aantallen dit jaar exceptioneel groot zijn geweest. Gezien het totaal ontbreken van trekkende Kluten aan de Texelse Noordzeekust kan geconcludeerd worden dat de vogels eerder in oostelijke richting afbogen. Ook werden in de duinen tussen Bergen aan Zee en Camperduin overtrekkende Kluten opgemerkt, zodat ook de meest noordelijke telposten langs de Noordhollandse kust een deel gemist moeten hebben.

Indertijd is duidelijk geworden dat de grootste aantallen Kluten langs de Hollandse kust in het voorjaar worden gezien in de periode half maart-begin april en dan vooral bij oostelijke wind in een periode met stijgende temperaturen (Camphuysen & Van Dijk 1983). Ook op 27 maart 1989 was dat zo. De windrichting was OZO, kracht 4 Beaufort en de maximum dagtemperatuur steeg via 9°C op 25 maart en 12°C op 26 maart naar 20°C op de 27e (KNMI 1989).

In Nederland is het aantal broedparen van de Kluut toegenomen van ongeveer 4200 paar in 1969 en 4600 paar in 1977 tot zo'n 8000

¹ Op deze dag was er sprake van meerdere tellers op de Hondsbosscse Zeewering (Camperduin), terwijl van enig onderling contact geen sprake is geweest. Vermoedelijk ligt het totale aantal langsgetrokken Kluten hier enkele honderden exemplaren hoger.

paar in 1985 (Van Belkum & Esselink 1986). In geheel West Europa nam de populatie in deze periode toe van 10.500-16.000 paren. Het is daarom mogelijk dat er de laatste jaren steeds grotere aantallen Kluten langs de Nederlandse kust trekken, maar waarschijnlijk is, dat deze exceptioneel goede trekdag een uitzondering was en dat dankzij de buitengewoon gunstige omstandigheden een groot deel van de trek zichtbaar is geweest, of dat de Kluten erdoor werden aangemoedigd langs te trekken.

Summary On 27 March 1989 the unprecedented number of 1,250 Avocets *Recurvirostra avosetta* were seen migrating in only three hours in Egmond aan Zee (mainland coast of Noord-Holland). Also on other seawatching sites the number of Avocets seen were extraordinary. The largest number ever seen on one day before was 170 heading North on 24 March 1985 (Hondsbosscche Zeewering). Spring migration of Avocets along our coast is usually not quite impressive. Most are seen in the second half of March and early April, usually when the winds are easterly (from the shore) and when temperatures are rising. Also on the day mentioned here the meteorological conditions were like that (ESE 4, maximum temperatures 9°C, 12°C, and 20°C respectively on 25-27 March). Although the Dutch and West European breeding population have increased considerably in recent year it is thought that the favourable weather conditions have simply forced the birds to fly close to the shore, within range of the seawatchers. In other conditions proportionally more birds are missed.

Belkum, J.van & Esselink, P. 1986. Broedvogeltelling Kluut *Recurvirostra avosetta* in de Dollard in 1985. *Limosa* 59(4):189-191.

Camphuysen, C.J. & Dijk, J.van 1983. Zee- en kustvogels langs de Nederlandse kust, 1974-79. *Limosa* 56:83-230.

Club van Zeetrekwaarnemers CvZ 1981-88 [in serie]. Verslagen trek langs de Nederlandse kust in het voorjaar, 1980-86.

Costers, R. 1989. De Klutentrek op 27 maart 1989, een absoluut record. *De Windbreker* 18:2-3.

Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut KNMI 1989. Maandoverzicht van het weer in Nederland, maart 1989. KNMI, De Bilt.

W.van Splunder, Bakkersweg 22, 1852 EE Heiloo.